

Εισαγωγή στη Συγκριτική Πολιτική

Μάθημα 10^ο: Το πολιτικό σύστημα της Γερμανίας. Ο
μετριασμένος κοινοβουλευτισμός. Μέρος 3^ο

Ιωάννης Παπαγεωργίου, Επίκουρος Καθηγητής
Τμήμα Πολιτικών Επιστημών, ΑΠΘ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Μάθημα 10^ο

Το πολιτικό σύστημα της Γερμανίας. Ο μετριασμένος κοινοβουλευτισμός. Μέρος 3^ο

Περιεχόμενα μαθήματος

3. Εκλογικό σύστημα. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αναλογικού συστήματος της Γερμανίας.
4. Κομματικό σύστημα. Ιστορία, εξέλιξη, μέλλον.

Σκοποί μαθήματος

- Ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του αναλογικού εκλογικού συστήματος της Γερμανίας.
- Μελέτη της εξέλιξης των Γερμανικών Κομμάτων 1949 – 2005.

3^η ενότητα

Εκλογικό σύστημα. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αναλογικού συστήματος της Γερμανίας

Το εκλογικό σύστημα για το Bundestag 1/2

- Αναλογικό σύστημα με 598 έδρες
- Το $\frac{1}{2}$ εκλέγεται σε μονοεδρικές περιφέρειες με απλή πλειοψηφία
- Το υπόλοιπο $\frac{1}{2}$ αναλογικά με λίστα σε επίπεδο κρατιδίων
- Ο ψηφοφόρος διαθέτει 2 ψήφους: της 1^η για την μονοεδρική περιφέρεια και την 2^η για τον συνδυασμό. Μπορεί να ψηφίζει διαφορετικό κόμμα σε κάθε μία από αυτές.

Το εκλογικό σύστημα για το Bundestag 2/2

- Ο αριθμός των εδρών για κάθε κόμμα υπολογίζεται βάσει της δεύτερης ψήφου (αλλά για το σύνολο – 598 – των εδρών).
- Για τον υπολογισμό των εδρών που κάθε κόμμα λαμβάνει με την δεύτερη ψήφο, αφαιρούνται όσες έχει ήδη λάβει στις μονοεδρικές περιφέρειες
- Στην κατανομή λαμβάνουν μέρος μόνο τα κόμματα που είτε έλαβαν 5% των ψήφων σε εθνικό επίπεδο είτε εξέλεξαν 3 βουλευτές στις μονοεδρικές περιφέρειες.

Το εκλογικό σύστημα για το Bundestag

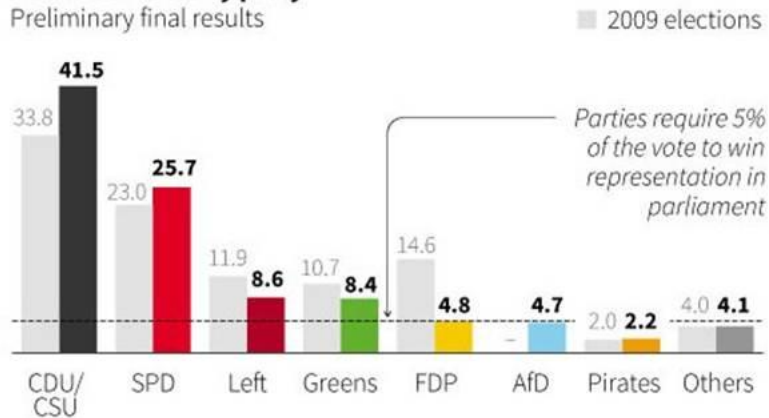
- Δύο ειδικές περιπτώσεις
 - Τα uberhangmandate
 - Οι συμπληρωματικές έδρες

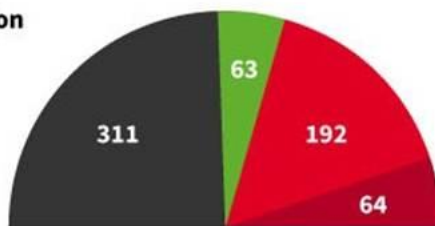
Επίσημα αποτελέσματα για την εκλογή του Bundestag το 2013

German election results

Percent of votes by party
Preliminary final results

Seat allocation by party

Source: Reuters

C. Inton, 23/09/2013

REUTERS

- Πηγή: German election results, Reuters, <https://www.aei.org/wp-content/uploads/2013/09/german-election.jpg>.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

4^η ενότητα

Κομματικό σύστημα

Ιστορία, εξέλιξη, μέλλον

Η ιστορία του κομματικού συστήματος

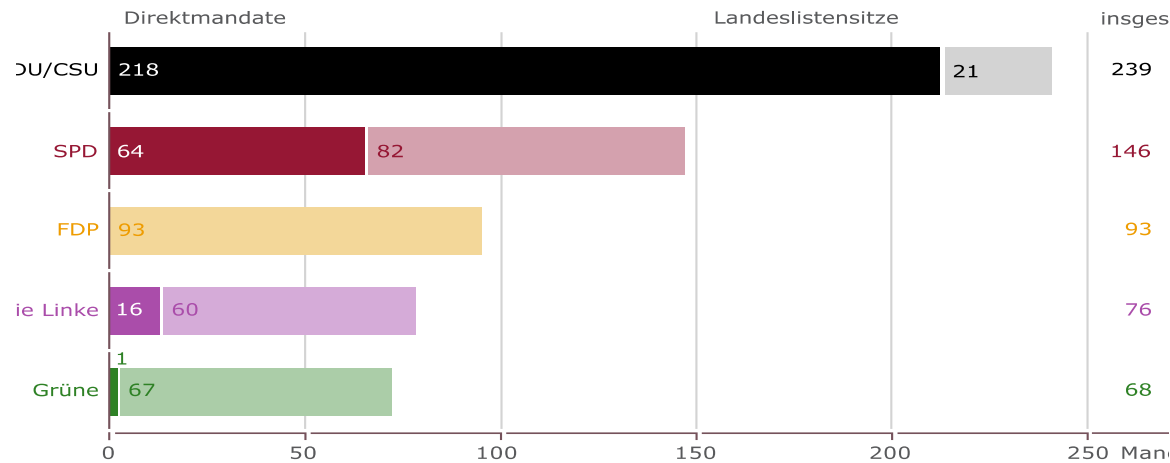
- Ο πολυκομματισμός χαρακτηριστικά της Βαϊμάρης και της πρώιμης μεταπολεμικής περιόδου
- Η σταδιακή διαμόρφωση του συστήματος των 2 ½ κομμάτων (1960-90)
- Ο τετρακομματισμός της δεκαετίας του 1990
- Ο πεντακομματισμός της δεκαετίας 2000-1
- Τα νέα κόμματα (Πειρατές, Alternative);

Εκλογές για το Bundestag (2009)

Direktmandate und Landeslistensitze (2009)

Nach Parteien, in absoluten Zahlen, Bundestagswahl 2009

Quelle: Der Bundeswahlleiter: www.bundeswahlleiter.de
Lizenz: Creative Commons by-nc-nd/3.0/de
Bundeszentrale für politische Bildung, 2009, www.bpb.de

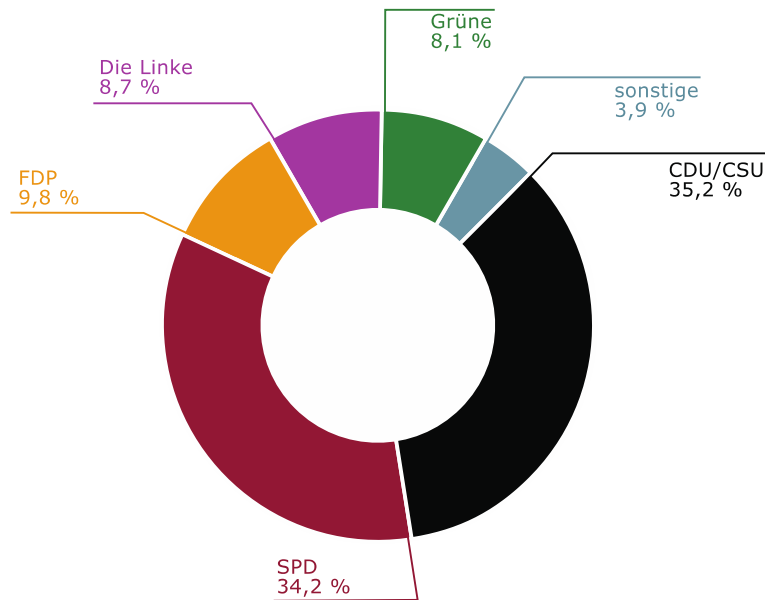
Πηγή: Εκλεγέντα μέλη του Bundestag ανά κόμμα, μέσω άμεσης εντολής από το εκλογικό σώμα και μέσω λίστας.
<http://www.bundeswahlleiter.de>, Άδεια: Creative Commons by-nc-nd/3.0/de, Bundeszentrale für politische Bildung, 2009, www.bpb.de

Εκλογές για το Bundestag (2005)

■ **verteilung der Zweitstimmen (2005)**

Nach Parteien, in Prozent, Bundestagswahl 2005

Πηγή: Κατανομή της ψήφου επί τοις % για τις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Bundestag το 2005.

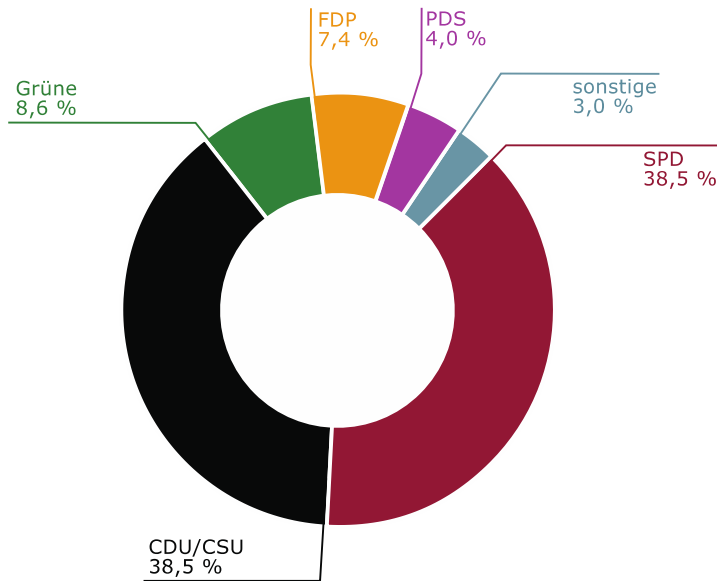
<http://www.bundeswahlleiter.de>, Άδεια: Creative Commons by-nc-nd/3.0/de, Bundeszentrale für politische Bildung, 2009, www.bpb.de

Εκλογές για το Bundestag (2002)

■ verteilung der Zweitstimmen (2002)

Nach Parteien, in Prozent, Bundestagswahl 2002

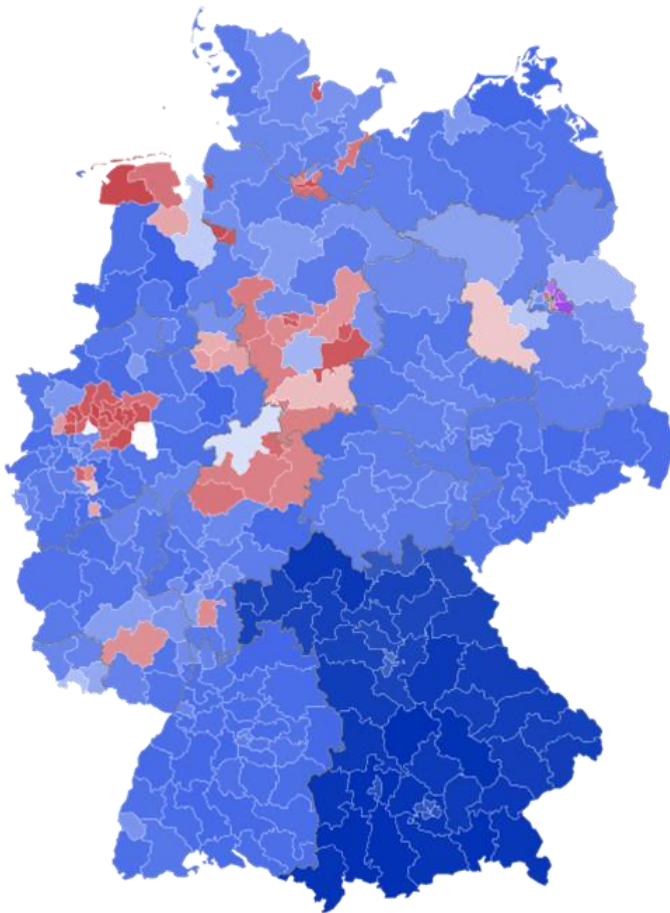
Πηγή: Κατανομή της ψήφου επί τοις % για τις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Bundestag το 2002.

<http://www.bundeswahlleiter.de>, Άδεια: Creative Commons by-nc-nd/3.0/de, Bundeszentrale für politische Bildung, 2009, www.bpb.de

Εκλογές 2013

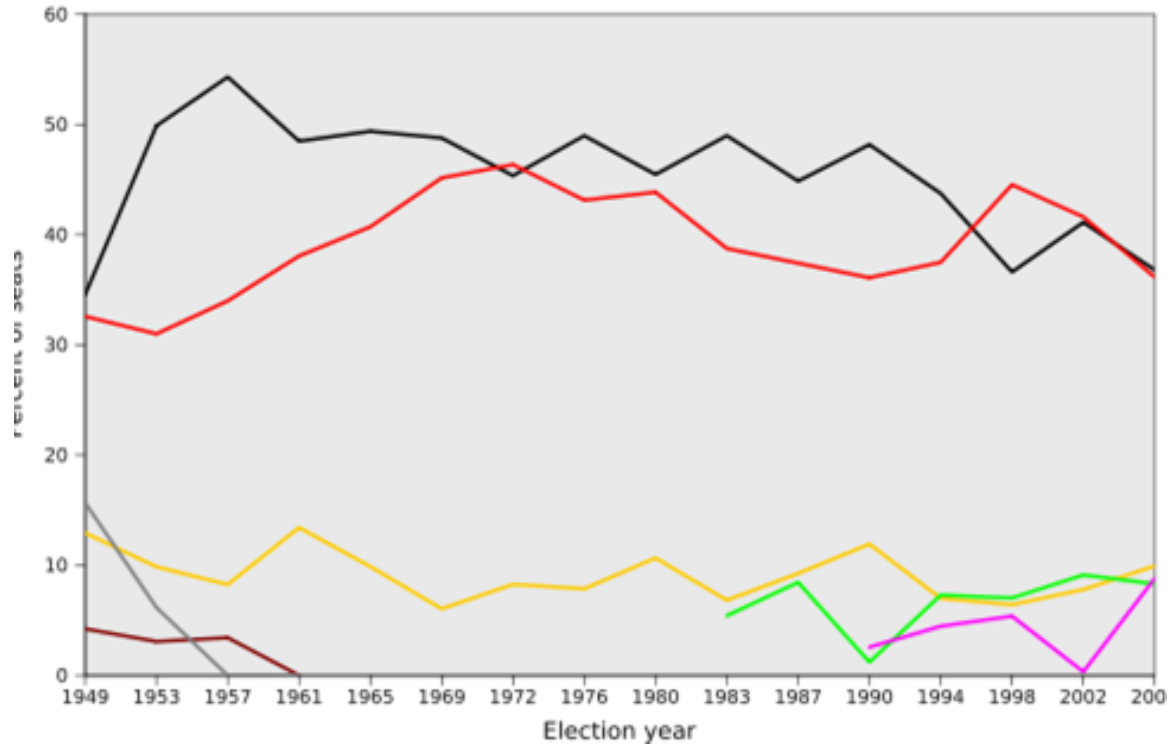
Αποτελέσματα 1^{ης} ψήφου

- Πηγή: Atlas zur Bundestagswahl, 2013, <http://vis.uell.net/btw/13/atlas.html#wkr13sieger> , @Karte und Daten, Bundeswahlleiter, 2013 & @Programm, M. Neutze wahlatlas.net.2013

Η εξέλιξη των Γερμανικών Κομμάτων 1949 – 05

Πηγή: Seat distribution in the German Bundestag (at the beginning of each session). The graph shows not the absolute number of seats, but rather the relation of the number of seats a party has to the overall number of seats in that session, in percent. The colours stand for the following parties: Black: CDU/CSU, red: SPD, yellow: FDP, green: Greens, pink: PDS/Left Party, brown: German Party, grey: others., <http://en.wikipedia.org/wiki/Bundestag> „ Άδεια: Creative commons CC- BY – 3.0

Christlich Demokratische Union Deutschlands (CDU) 1/2

- Από το κόμμα του καθολικού Κέντρου (Deutsche Zentrumspartei)
- Στην Χριστιανοδημοκρατική Ένωση (κόμμα της συντηρητικής και καθολικής Δεξιάς)
- Το κόμμα της ανοικοδόμησης της Γερμανίας
 - Κοινωνική οικονομία της αγοράς
 - Ευρωπαϊκή ενοποίηση και ατλαντική πίστη

Christlich Demokratische Union Deutschlands (CDU) 2/2

- Οι ηγέτες (Αντενάουερ, Κόλ, Μέρκελ)
- Η σταδιακή απο-χριστιανοποίηση του κόμματος και η μετατροπή του σε συντηρητικό
- Η ειδική περίπτωση της CDU στη Βαυαρία

Sozialdemokratische Partei Deutschlands (SPD) 1/2

- Το παλαιότερο κόμμα της Γερμανίας (1875)
- Το κόμμα του Βερολίνου, της Πρωσίας και της εργατικής τάξης
- Η επανεμφάνιση του κόμματος μετά τον πόλεμο
- Η απο-μαρξιστοποίηση του κόμματος – το συνέδριο του Bad Godesberg

Sozialdemokratische Partei Deutschlands (SPD) 2/2

- Ο Βίλλυ Μπραυτ και η Ostpolitik
- Ο Χελμουτ Σμιτ και ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός της Γερμανίας
- Ο Γκέρχαρντ Σρέντερ και ο τρίτος δρόμος
- Οι μεγάλοι συνασπισμοί – το SPD ως ήσσων εταίρος;

Το κόμμα των Ελεύθερων Δημοκρατών Freie Demokratische Partei (FDP)

- Το διάδοχο κόμμα των φιλελεύθερων κομμάτων της Βαϊμάρης
- Το κόμμα των επιχειρηματιών
- Ένα μικρό κόμμα (από 6-15%) αλλά
- Ο μόνιμος κυβερνητικός εταίρος (περισσότερο χρόνο στην κυβέρνηση από οποιοδήποτε άλλο κόμμα μετά τον πόλεμο)
- Η καταστροφή του 2013 – προς το τέλος των φιλελεύθερων στη Γερμανία;

Οι Πράσινοι (Bündnis 90/Die Grünen)

- Από τους διαδηλωτές κατά των πυρηνικών της δεκαετίας του 1970→
- Στο κόμμα των Πρασίνων
- 1^η είσοδος στη Βουλή (1983)
- Η συνεργασία με την Γερμανική Budnis '90 → ένα κόμμα εξουσίας
- Στην κυβέρνηση (1998-2005). Joschka Fischer.
- Ο πρώτος Πράσινος Minister Praesident στη Βάδη Βυρτεμβέργη

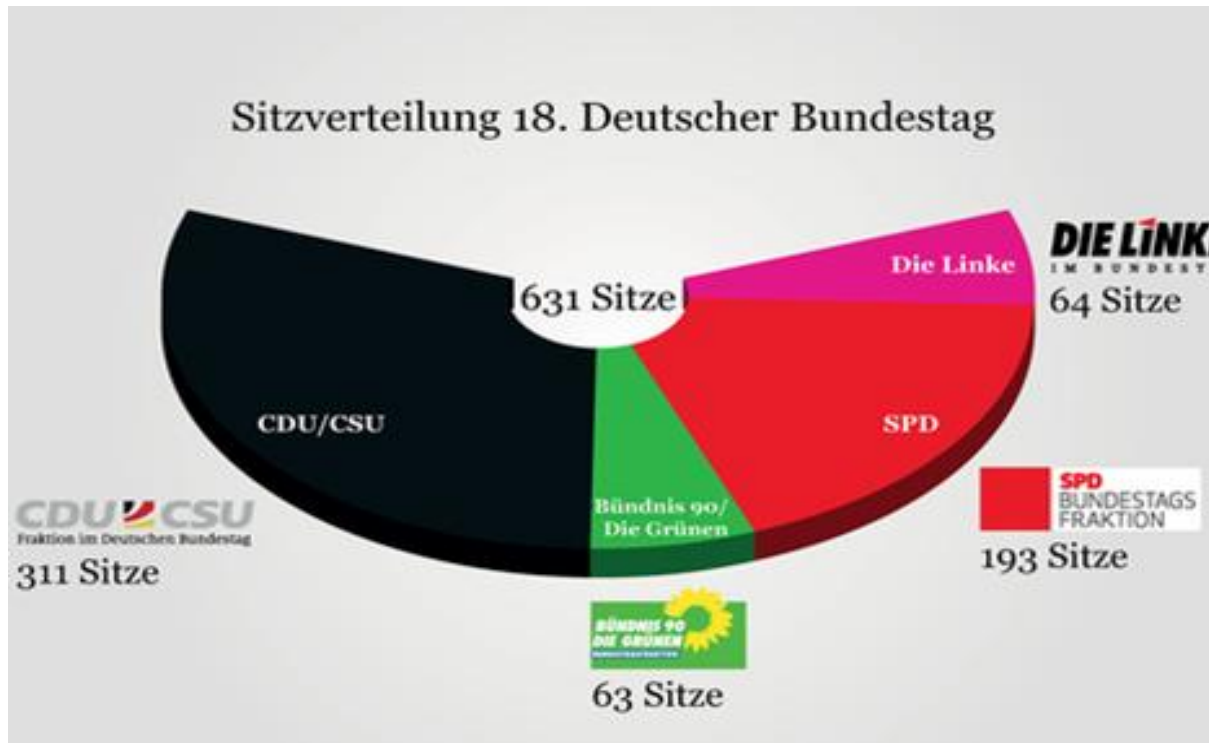

Η Αριστερά (Die Linke)

- Μια ιστορικά ισχυρή παρουσία του Κομμουνιστικού Κόμματος στην Γερμανία της Βαϊμάρης
- Ο μεταπολεμικός μονοκομματισμός του S.E.D. της Ανατολικής Γερμανίας
- Η δημιουργία, μετά την Ένωση, του P.D.S. με ισχυρή παρουσία στα ανατολικά κρατίδια αλλά χωρίς απήχηση στην Δύση
- Η ενοποίηση του P.D.S. με την αριστερά του SPD → Die Linke
- προς ένα «κανονικό» κόμμα;

Κατανομή εδρών Bundestag, Οκτώβριος 2013

Πηγή: Sitzverteilung des 18. Deutschen Bundestages,
Stand: Oktober 2013 © DBT,
http://www.bundestag.de/bundestag/plenum/sitzverteilung_18wp

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ιωάννης Παπαγεωργίου. «Εισαγωγή στη Συγκριτική Πολιτική. Το πολιτικό σύστημα της Γερμανίας ο μετριασμένος κοινοβουλευτισμός. Μέρος 3^ο». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.auth.gr/courses/OCRS229/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

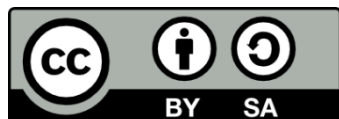
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος 10^{ου} Μαθήματος

Επεξεργασία: Γαβριέλα Λ. Μαζαράκη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την 2^η έκδοση .

Έχουν προηγηθεί οι κάτωθι εκδόσεις:

- Έκδοση 1^η διαθέσιμη εδώ.

<http://www.polsci.auth.gr/index.php?lang=el&rm=2&mn=15&csid=%CE%9A%CE%A50201>

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

